

Sarajevo, 24.10.2016. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
17.10.2016.- 21.10.2016.

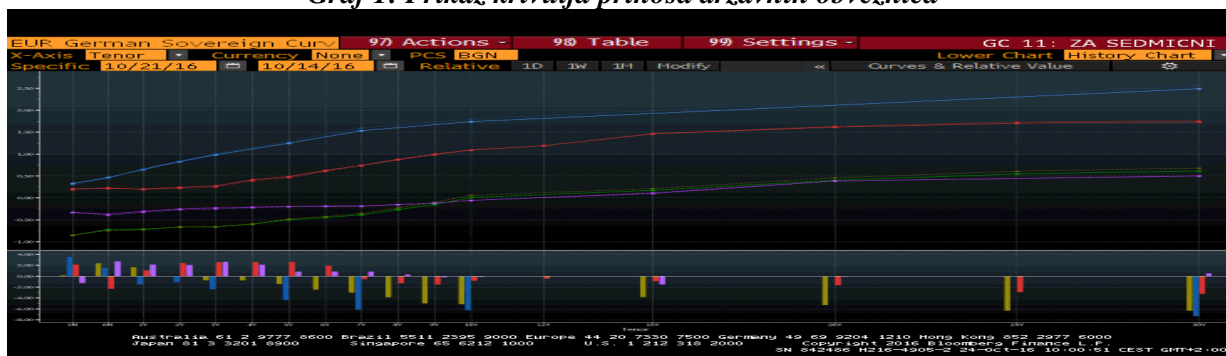
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	14.10.16		21.10.16		14.10.16		21.10.16		14.10.16		21.10.16		14.10.16		21.10.16	
2 godine	-0,66	-0,66	→	0,83	0,82	↓	0,22	0,24	↑	-0,27	-0,25	↑				
5 godina	-0,48	-0,50	↓	1,29	1,24	↓	0,46	0,49	↑	-0,20	-0,20	→				
10 godina	0,06	0,01	↓	1,80	1,73	↓	1,10	1,09	↓	-0,05	-0,05	→				

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	14.10.16	21.10.16	
3 mjeseca	-0,854	-0,852	↑
6 mjeseci	-0,749	-0,725	↑
1 godina	-0,704	-0,669	↑

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 21.10.2016. godine (pune linije) i 14.10.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

ECB je sukladno očekivanjima zadržala nepromijenjenu referentnu kamatnu stopu (0,0%), kao i stope po kojima kreditira banke (0,25%), odnosno prihvata depozite banaka (-0,40%). Također, mjesečni iznos kupovina državnih obveznica zadržan je na razini od 80 milijardi EUR. Najbitnije priopćenje nakon održane sjednice bilo je da UV ECB-a nije raspravljalo o povlačenju stimulansa, o čemu se na tržištu špekuliralo tijekom ovog mjeseca, niti o roku trajanja programa kupovina obveznica (aktualni rok je ožujak 2017. godine). Prinosi obveznica eurozone nisu bilježili bitnije promjene do četvrtka, usljed iščekivanja signala budućih kretanja monetarne politike i stimulativnih mjera ECB-a. Nedostatak bitnijih informacija o promjenama aktualne monetarne politike utjecao je na pad prinosa obveznica dužeg roka dospjeća krajem proteklog tjedna, prilikom čega se prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica približio razini od 0,0%.

Istraživanje bankarskog sektora koje provodi ECB je pokazalo da su uvjeti kreditiranja u eurozoni nastavili da bilježe poboljšanje u trećem tromjesečju tekuće godine, s tim da se ovo odnosi na kreditiranje stanovništva, dok su uvjeti kreditiranja kompanija ostali nepromijenjeni. ECB je objavila i tromjesečne prognoze profesionalnih prognozera, prema kojima se očekuje da će inflacija u eurozoni ove godine iznositi 0,2%, što je za 0,1% manje u usporedbi s prognozama iz srpnja. Za 2017. godinu ove prognoze su nepromijenjene (1,2%), dok su za 2018. godinu smanjene na 1,4% (ranije očekivano 1,5%). Prognoze

rasta GDP-a za ovu godinu su blago povećane na 1,6% (ranije 1,5%), za 2017. godinu su nepromijenjene (1,4%), a za 2018. godinu blago povećane na 1,5% (ranije 1,6%).

Rejting agencija Fitch potvrdila je kreditni rejting Italije (BBB+), ali je smanjila izgled rejtinga na „negativan“ sa „stabilan“. Francuska je emitirala tromjesečne, šestomjesečne i jednogodišnje trezorske zapise po prinosima između -0,616% i -0,685%, kao i obveznice s dospeljećem od 5 godina (-0,38%) i 5,5 godina (-0,32%). Nizozemska je emitirala tromjesečne trezorske zapise (-0,693%), a Španjolska tromjesečne (-0,387%) i po rekordno niskim prinosima devetomjesečne trezorske zapise (-0,299%), te dvogodišnje (-0,122%) i desetogodišnje (1,043%) obveznice. Njemačka je emitirala obveznice s dospeljećem od 30 godina (0,64%), a Španjolska obveznice sa dospeljećem od 50 godina (2,688%).

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ RUJAN	0,4%	0,4%	0,2%
2.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G) KOLOVOZ	-	0,9%	4,1%
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.) LISTOPAD	-8,0	-8,0	-8,2
4.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR) KOLOVOZ	-	29,7	27,7
5.	Odnos duga i GDP-a – EZ (G/G) 2015.	-	90,4%	92,0%
6.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR) KOLOVOZ	-	2,52	7,79
7.	Trgovinska bilanca – Španjolska (u milijard. EUR) KOLOVOZ	-	-2,56	-0,558
8.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G) RUJAN	-1,2%	-1,4%	-1,6%
9.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska RUJAN	-	5,7%	5,8%

SAD

Tijekom proteklog tjedna prinosi američkih obveznica su zabilježili smanjenje, pri čemu je ono bilo više izraženo kod obveznica dužeg roka dospeljeca.

Indeks potrošačkih cijena, koji je objavljen tijekom proteklog tjedna, je zabilježio najvišu razinu od listopada 2014. godine. Međutim, indeks potrošačkih cijena, koji isključuje cijene nafte i prehrambenih proizvoda, je u istom razdoblju iznosio 2,2%, što je, ipak, manji podatak od razine iz kolovoza od 2,3%. Prema FED-ovom redovitom izvješću o stanju u domaćem gospodarstvu, poznatijem kao „Beige Book“, američko gospodarstvo je zabilježilo skroman do umjeren ekonomski rast. Uvjeti na tržištu rada su pooštreni, te je u proteklih mjesec i po dana, zabilježen skroman rast broja zaposlenih i njihovih zarada. Aprecijacija USD je nepovoljno utjecala na američki izvoz, a time i na prerađivački sektor SAD. Ipak, očekivanja su i dalje optimistična, iako su iz pojedinih FED-ovih disktrikta izrazili zabrinutost zbog ekonomskih nezivjesnosti uoči održavanja predsjedničkih izbora u SAD-u.

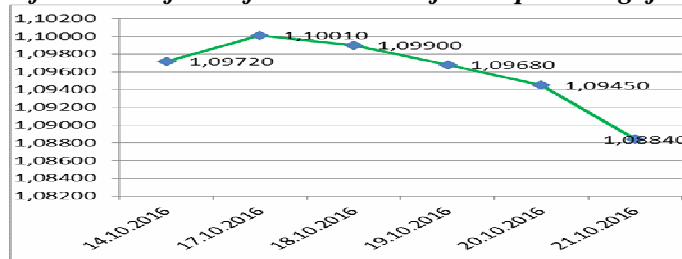
Nekoliko FED-ovih zvaničnika je tijekom proteklog tjedna dalo izjave, prema kojima očekuju jedno povećanje referentne kamatne stope do kraja ove godine. Promjene ove kamatne stope u narednoj godini će, prema njihovim riječima, ovisiti o performansama američkog gospodarstva. Sudeći prema kretanjima fjučersa na FED-ovu efektivnu kamatnu stopu po kojoj banke međusobno posuđuju višak iznad obvezne rezerve, većina sudionika očekuje da će na sastanku FOMC-a u prosincu biti donesena ova odluka, odnosno vjerojatnoća tog događaja iznosi 67%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks maloprodaje (M/M) RUJAN	0,6%	0,6%	-0,2%
2.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M) RUJAN	0,1%	0,1%	-0,5%
3.	Indeks iskorištenosti kapaciteta RUJAN	75,6%	75,4%	75,3%
4.	Indeks radnointenzivne proizvodnje (M/M) RUJAN	0,1%	0,2%	-0,5%
5.	Indeks započelih kuća (M/M) RUJAN	2,9%	-9,0%	-5,6%
6.	Indeks građevinskih dozvola (M/M) RUJAN	1,1%	6,3%	0,7%
7.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) RUJAN	0,6%	0,7%	0,0%
8.	Indeks potrošačkih cijena (G/G) RUJAN	1,5%	1,5%	1,1%
9.	Indeks radnointenz. proizvodnje FED iz Njujorka LISTOPAD	1,0	-6,8	-2,0
10.	Indeks radnointenz. proizvodnje FED iz Filadelfije LISTOPAD	5,0	9,7	12,8
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 15. LISTOPADA	250.000	260.000	247.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen sa razine od 1,0972 na razinu od 1,0884.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan u Velikoj Britaniji obilježili su podaci o inflaciji i zaposlenosti. Podaci za rujan su pokazali da je inflacija povećana na najveću razinu u posljednje dvije godine i iznosila je 1% godišnje, što je značajan rast u odnosu na kolovoz, kada je ovaj podatak iznosio 0,6%. Iz Agencije za statistiku Velike Britanije je priopćeno da ne postoje izravni dokazi da je deprecijacija GBP, za skoro 20% u odnosu na USD od referenduma, bila vodilja rasta inflacije u rujnu, dok ekonomisti smatraju da će deprecijacija GBP biti važan čimbenik u narednim mjesecima s obzirom na to da će slabija GBP utjecati na rast troškova uvoza i inflaciju. Ovakvi trendovi u kombinaciji s otpornošću ekonomije Velike Britanije nakon Brexita, navode ekonomiste da vjeruju da će se BoE suzdržati od daljeg smanjenja referentne kamatne stope do kraja godine.

Viceguverner BoE, Broadbent, je izjavio da BoE neće povećati referentnu kamatnu stopu kako bi se dostigla ciljana razina inflacije od 2%, ukoliko se pojave rizici koji bi mogli ugroziti ekonomiju. Broadbent smatra da bi povećanje referentne kamatne stope moglo voditi nepoželjnim posljedicama, poput smanjenja ekonomskog rasta i veće nezaposlenosti. Također, Broadbent je dodao da je deprecijacija GBP nakon referenduma djelovala kao snažan amortizer za ekonomiju zemlje.

Novo zapošljavanje je tijekom posljednja tri mjeseca, zaključno s kolovozom, usporeno, što je protumačeno kao utjecaj odluke građana Velike Britanije da podrže Brexit. Stopa nezaposlenosti je, ipak, zadržana blizu najniže razine u posljednjih jedanaest godina i iznosi 4,9%. Zvaničnik Agencije za statistiku Velike Britanije, Palmer, je istakao da ovi podaci ipak ukazuju na nastavak rasta zaposlenosti tijekom ljeta, te da je broj slobodnih mjesta za zapošljavanje i dalje visok, sugerirajući nastavak povjerenja u ekonomiju.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	LISTOPAD	-	4,2%	4,0%
2.	Inflacija (G/G)	RUJAN	0,9%	1,0%	0,6%
3.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	RUJAN	7,4%	7,2%	7,8%
4.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G)	RUJAN	1,1%	1,2%	0,9%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	RUJAN	3.200	700	7.100
6.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	KOLOVOZ	4,9%	4,9%	4,9%
7.	Maloprodaja (G/G)	RUJAN	4,7%	4,1%	6,6%
8.	Pozamice javnog sektora (u mlrd GBP)	RUJAN	8,2	10,1	10,3

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio pad sa razine od 0,90036 na razinu od 0,89002, dok je tečaj GBP/USD povećan sa razine od 1,2191 na razinu od 1,2234.

JAPAN

Guverner BoJ, Kuroda, smatra da bi se tijekom ovog mjeseca mogao produžiti ciljani momenat dostizanja poželjne razine inflacije, s obzirom na slabiji cjenovni rast. Kuroda nije specificirao kako bi ovo kašnjenje moglo utjecati na odluke BoJ, ali je naglasio da bi banke u budućnosti mogle usporiti sa otkupom desetogodišnjih obveznica, ukoliko prinosi na ove obveznice budu značajno smanjeni ispod razine oko 0%. Pored toga, Kuroda je istakao da očekuje da će ekonomski rast Japana ubrzati u narednoj fiskalnoj godini u odnosu na tekuću godinu pod utjecajem boljih izgleda globalnog gospodarskog rasta. Ipak, Kuroda je pomenuo da skorije slabosti u indeksu temeljne inflacije, koja je u kolovozu zabilježila pad peti mjesec zaredom, može prisiliti BoJ da smanji inflatorna očekivanja prilikom tromjesečne revizije podataka na sastanku koji će biti održan 31. 10 i 01.11. tekuće godine.

U redovitom tromjesečnom izvješću BoJ je zadržala optimističan ekonomski pogled za većinu od devet regija u zemlji.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

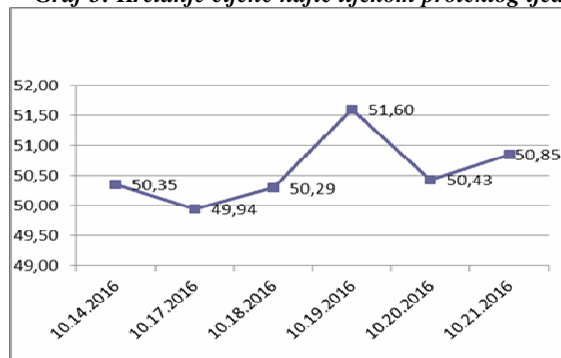
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	KOLOVOZ	-	4,5%	4,6%
2.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	KOLOVOZ	-	2,6%	0,6%
3.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	KOLOVOZ	0,2%	0,2%	0,3%
4.	Porudžbine strojarских alata (G/G) F	RUJAN	-	-6,3%	-6,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje sa razine od 114,31 na razinu od 112,95. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY smanjen sa razine od 104,18 na razinu od 103,80.

NAFTA I ZLATO

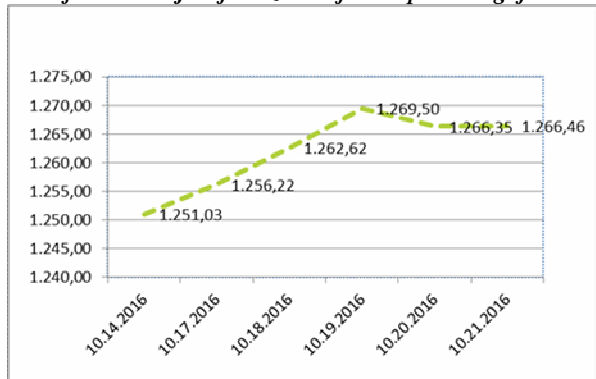
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak iznosila 50,35 USD (45,89 EUR). Tijekom trgovanja u ponedjeljak cijena nafte je bilježila blago smanjenje pod utjecajem informacija da su pojedine zemlje članice OPEC-a povećale obujam proizvodnje ovog energenta. Već tijekom trgovanja u utorak, cijena ovog energenta je zabilježila rast, nakon što su pojedini analitičari iznijeli mišljenje da tržište nafte nije u tolikoj mjeri prezasićeno, što je stav koji prevladava na ovom tržištu. U srijedu je cijena nafte zabilježila značajan rast, na najvišu razinu od srpnja prošle godine, nakon što je objavljen podatak o tome da su američke zalihe nafte smanjene tijekom prethodnog tjedna za 5,2 milijuna barela na tjednoj razini, što je skoro dvostruko veće smanjenje od očekivanja. Rast cijene ovog energenta utjecao je na pojedine investitore da realiziraju dobitak po osnovi investicija u ovaj oblik aktive, što je utjecalo na smanjenje cijene nafte tijekom trgovanja u četvrtak. Ministar za energetiku Rusije, Novak, je izjavio u petak da je dogovor o zamrzavanju obujma proizvodnje nafte neophodan za stabilizaciju cijene ovog energenta, kao i da će on tijekom ovog tjedna predstaviti prijedloge kolegi iz Saudijske Arabije. Ipak, rast cijene ovog energenta bio je ograničen aprecijacijom USD zabilježenom tog dana. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 50,85 USD (46,72 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.251,03 USD (1.140,20 EUR). Cijena jedne fine unce zlata je početkom proteklog tjedna bilježila rast. Utjecaj na ovakvo kretanje cijene zlata imale su špekulacije o tome da su investitori smanjili investicije u dugoročne obveznice, na šta upućuje i veće smanjenje prinosa američkih i europskih obveznica dužeg roka u odnosu na prinose obveznica kraćeg roka dopijeća. U srijedu je cijena zlata bilježila rast na najvišu razinu u posljednja dva tjedna, nakon što je objavljen podatak da je indeks potrošačkih cijena u SAD-u, koji isključuje cijene energenata i prehrambenih proizvoda, tijekom rujna zabilježio usporenje rasta, što je potaklo špekulacije o sporijem tempu FED-ovog povećanja referentne kamatne stope. Ipak, sudionici na tržištu očekuju da bi članovi FOMC-a na sastanku koji se održava u prosincu mogli donijeti odluku o povećanju referentne kamatne stope. Očekivanja o kretanju FED-ove referentne kamatne stope i dalje značajno utječu na kretanje cijene zlata. Tijekom trgovanja u četvrtak aprecijacija USD u odnosu na EUR je utjecala na blago smanjenje cijene zlata, koja se ni tijekom trgovanja u petak nije značajno mijenjala u odnosu na prethodni dan, te je na zatvaranju tržišta iznosila 1.266,46 USD (1.163,60 EUR) po jednoj finoj unci, što je na tjednoj razini povećanje od 1,23%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Izvor: Bloomberg